

nění» ve smyslu cit. ustanovení zákonného. Je tedy stížnost i v tomto bodu bezdůvodná.

Způsob rozvrhu útrat na jednotlivé majitele podniků a přiměřenost podílu uloženého st-lce není stížností vůbec brána v odpor, a neměl proto nss podnětu, aby nař. výrok po této stránce přezkoumával.

Č. 12.032.

Vodní právo. — Železniční právo: K vydání vyvlastňovacího nálezu podle § 49 vod. zák., jehož předmětem je zřízení služebnosti na pozemku železničním, je příslušný úřad vodoprávní za souhlasu úřadu železničního.

(Nález ze dne 18. září 1935 č. 17.932/35.)

Prejudikatura: Boh. A 9920/31.

Věc: Státní správa železniční zastoupená ředitelstvím státních drah Praha-Jih (vrch. komisař fin. prokuratury v Praze Dr. Bohuslav Kulisek) proti zemskému úřadu v Praze o zřízení vodoprávní služebnosti na železničním pozemku.

Výrok: Nař. rozhodnutí zrušuje se pro nezákonnost.

Důvody: Nálezem okr. úřadu v Benešově z 26. února 1929 byl vodoprávně schválen meliorační projekt vodního družstva v B., podle něhož hlavní trativod má být proveden podle železničního tělesa trati České Velenice—Praha v celkové délce 400 m až do břehu u rybníka s.-ckého. Tento vodoprávní konsens udělen byl s podmínkou, že bude vyhověno požadavku správy státních drah, aby část hlavní svodnice byla upravena s větším spádem, po případě aby styky trubek v těchto úsecích byly zacementovány, dále, aby při vyústění meliorace před rybníkem s.-ckým byl zřízen příkop pro lepší odtok vody, a konečně, aby družstvo předložilo ředitelství státních drah Praha-Jih plány ve čtyřech soupravách. Konečně bylo tímto vodoprávním nálezem vysloveno, že čl. státní dráhy jsou povinny dovoliti na pozemku č. k. . . zříditi služebnosti zařízení drenážní vyústě a převedení hlavníku a) pod materiální jamou v délce 261 m, za kteréžto služebnosti vodní družstvo poskytne náhradu v ten způsob, že po položení podzemního potrubí upraví pozemky v předešlý stav.

Odvolání ředitelství Praha-Jih, v němž bylo brojeno jen proti přípustnosti zřízení služebnosti trpěti na pozemku železničním č. k. . . zřízení drenážní vyústě a převedení hlavníku pod materiální jamou v délce 261 m, při čemž odvolatelka uplatňovala právní názor, že zmíněná služebnost by na železničním pozemku mohla být zřízena jen se svolením státní správy železniční, bylo nař. rozhodnutím zamítnuto.

O stížnosti uvažoval nss takto:

Jak z obsahu nař. rozhodnutí je patrné, nebyla v řízení správním na sporu otázka, zda materiální předpoklady pro zřízení služebnosti podle

§ 49 vod. zák. jsou splněny, ani otázka, jakým způsobem by hlavní odpad drenážní a jeho vyúst' na pozemku železničním měl býti upraven, ježto v tomto směru bylo vodoprávním nálezem vodnímu družstvu v B. uloženo, jak má hlavník a odpad na pozemku železničním upravit, a že má o této úpravě předložiti železniční správě příslušné plány. Příkazu tomu nelze rozuměti jinak, než že má býti vyhověno přání zástupců státních drah, projevenému při vodoprávním řízení, aby plány úprav na železničním pozemku byly předloženy ke schválení úřadům železničním. Je tedy na sporu jedině otázka, zda kompetence k uložení služebnosti podle § 49 vod. zák. ve prospěch vodních podniků prováděných ve veřejném zájmu přísluší výhradně úřadům vodoprávním, či může-li služebnost taková býti uložena jen se svolením státní správy železniční.

Žal. úřad vyslovil, že k uložení služebnosti takové je příslušným výhradně vodoprávní úřad, ježto nesouhlas vlastníka pozemku může za předpokladů zákonem stanovených býti účinně nahrazen expropriačním výrokem kompetentního úřadu, a ježto dále úřad vodoprávní má povinnost o zřízení potřebných služebností podle § 49 vod. zák. rozhodnouti, jsa při tom povinen zkoumati toliko podmínky v zákoně vymezené, kdežto k dalším okolnostem a zejména k okolnosti, zda pozemek služebností obtížený patří osobě soukromé, či jde-li o pozemek státní, hleděti nemusí, poněvadž ani § 28 ani § 49 vod. zák. nečiní mezi pozemky rozdílu a zejména též nestanoví žádnou výjimku ohledně pozemků železničních. Po názoru žal. úřadu může tedy nesouhlas státní správy železniční se zřízením vodoprávní služebnosti na pozemku železničním býti nahrazen expropriačním výrokem úřadu vodoprávního.

Pokud pak se odvolatelka dovolala předpisů § 46 zák. o železničních knihách, nepřisvědčil žal. úřad názoru st-lčinu, že by z předpisu toho bylo možno dovoditi příslušnost úřadů železničních, ježto předpis ten mluví pouze o přednostním právu závad a práv zřízených za souhlasu státní správy, stejně jako v předpisech zákona o telegrafech a o soustavě elektrisaci, jichž se st-lka rovněž dovolávala, neviděl žal. úřad žádných překážek pro kompetenci vodoprávních úřadů ke zřizování služebností na podkladě vod. zák. i na pozemcích železničních.

Opírajíc se o předpis § 3 cís. nař. ze 6. listopadu 1851 č. 1 ř. z. z r. 1852 a o nař. min. obch. z 25. ledna 1879 č. 19 ř. z., namítá stížnost, že úřadům železniční správy přísluší pravomoc povolovati a schvalovati zařízení a změny na pozemcích provozu dráhy sloužících, resp. že bez souhlasu nebo dokonce proti jejich vůli nelze na pozemcích sloužících provozu dráhy provést žádnou takovou změnu. Pro podporu tohoto svého právního názoru dovolává se stížnost § 13 nař. min. obch. z 23. dubna 1903 č. 90 ř. z., jímž se provádí zák. z 11. června 1901 č. 66 ř. z. o stavbě vodních cest.

Jest tedy vzhledem k obsahu stížnosti a k obsahu nař. rozhodnutí zkoumati, zda výrok o zřízení služebnosti podle § 49 vod. zák. na pozemku železničním spadá do výlučné kompetence úřadů vodoprávních či železničních, po případě zda zřízení služebnosti takové je možné jen

za souhlasu úřadů státní správy železniční. Že by nešlo o pozemek železniční, žal. úřad v nař. rozhodnutí netvrdí.

Z předpisu § 49 ve spojení s §§ 75 a 87 vod. zák. zajisté plyne, že výrok o zřízení služebnosti podle § 49 přísluší zásadně úřadům vodoprávním. Předpis tento nerozeznává mezi pozemky železničními a pozemky věnovanými jiným účelům. Rovněž nelze z předpisu toho dovoditi, že pozemky železniční jsou z vodoprávního vyvlastnění podle § 49 vyloučeny, ani že o vyvlastnění jejich přísluší rozhodovati úřadům vodoprávním v dohodě s úřady železničními.

Je sice pravda, že i všeužitečným podnikům železničním přiznáno je železničním zákonem expropriačním č. 30/1878 ř. z. právo na vyvlastnění pozemků, pramenů a jiných soukromých vod nebo věcných práv potřebných ke zřízení a provozu železnice, a mohla by tedy zásadně býti vyvlastněna i existující již vodní práva, pokud by toho potřeba podniku železničního nezbytně vyžadovala, leč z toho neplyne, ani že pozemek železniční je za všech okolností vyňat z vodoprávního vyvlastnění podle § 49 vod. zák., ani že vyvlastnění toto přísluší úřadům vodoprávním v dohodě s úřady železničními.

V nál. Boh. A 9920/31 dovedl pak nss, že stavební konsens podle min. nař. č. 19/1879 ř. z. nelze pokládati za založení disposičního práva s pozemkem železničním a že z příslušnosti úřadu železničního k udělení tohoto konsensu nelze nic vyvozovati pro jeho příslušnost k účasti na správním aktu, jímž se teprve majetkoprávní možnost dispozice s pozemkem železničním zakládá. I kdyby se tedy jednalo o takové změny na tělese železničním, k nimž by bylo potřebí konsensu úřadů železničních, nemohla by z toho ještě býti dovozována ani výlučná příslušnost úřadů železničních ke zřízení vodoprávní služebnosti podle § 49 vod. zák. na pozemcích železničních ani součinnost úřadů železničních s úřady vodoprávními při aktu vodoprávní služebnost zřizujícím.

V nál. Boh. A 9920/31 dovedl však dále nss z předpisu vodocestného zákona a z předpisu § 13 min. nař. č. 90/1903 ř. z., že vyhradil-li zákon vodocestný úřadu železničnímu rovnocennou účast při rozhodování o vyvlastnění pozemku železničního pro účele vodních cest a přiznal-li podniku vodocestnému přednost přede všemi ostatními podniky a díly, vodnímu zákonu podléhajícími, nutno logicky dospěti k závěru, že jde-li o vyvlastnění pozemku železničního ve prospěch vodních děl a zařízení, která podle hodnocení samého zákona mají význam podružnější než vodní cesty, nemůže vliv úřadu železničního a tím i ochrana zájmů železničních býti menší než jak je tomu při podniku, jemuž zákonodárství samo přiznalo přední místo v pořadí podniků všeužitečných, to jest podniku vodocestnému. Při tom ovšem účast úřadu železničního na správním aktu zřízení služebnosti k pozemkům železničním jeví se nikoli jako projev souhlasu správy železničního podniku, tedy nikoliv jako projev strany, nýbrž jako výkon výsostné pravomoci úřadů železničních.

Podle toho k vydání vyvlastňovacího nálezu podle § 49 vod. zák., je-li předmětem vyvlastnění zřízení služebnosti na pozemku železničním,

není sice výlučně příslušným úřad železniční, nýbrž úřad vodoprávní, ale za souhlasu, to jest za rovnocenné účasti úřadu železničního.

Ježto tedy žal. úřad vycházel v nař. rozhodnutí z právního názoru, že k uložení služebnosti na podkladě vod. zák. ve prospěch vodních podniků prováděných ve veřejném zájmu jest výlučně příslušným úřad vodoprávní, nemá rozhodnutí to opory v zákoně.

Č. 12.033.

Š k o l s t v í: Školní obec nemá právního nároku, aby školská správa zřídila podle § 5 odst. 2 zák. č. 226/1922 Sb. další, a to zatímní třídu na obecné škole, není-li tu vhodné místnosti učební.

(Nález ze dne 19. září 1935 č. 17.882/35.)

V ě c: Místní školní rada v P. (adv. Dr. Bedřich Mautner z Prahy) proti ministerstvu školství a národní osvěty o zřízení prozatímní třídy.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Výměrem z 12. října 1932 povolila zšr v Brně ve smyslu § 5 odst. 1 zák. č. 226/1922 Sb. zřízení zatímní třídy při jednotřídní německé obecné škole v P. na školní rok 1932/1933, ježto do třídy této zapsáno bylo 52 dětí, k nimž dlužno přihlížeti. Aktivování této zatímní třídy učinila zšr závislým od toho, že bude pro tuto zatímní třídu zaopatřena vhodná místnost. Dokud skutečnost ta nebude prokázána, nesmí býti zatímní třída otevřena. Konečně povolila zšr v případě aktivování zatímní třídy, aby pro tuto zatímní třídu byla ustanovena potřebná výpomocná síla učitelská.

Proti tomuto výměru, pokud jím bylo aktivování zatímní třídy učiněno odvislým od zřízení druhé učebny, podala mšr v P. odvolání, ve kterém namítala, že § 5 malého škol. zák. stanoví v odst. 1 bez výjimky nejvyšší přípustný počet dětí na jednotřídkách pro rok 1932/1933 a následující na 50 a odst. 2 nařizuje zřízení dalších tříd, aniž v jakékoliv formě zřízení další paralelní třídy váže na existenci další učebny. Že nedostatek druhé učebny není technickou překážkou pro zřízení druhé samostatné třídy s vlastním učitelem, dokazuje prý okolnost, že i v krnovském školním okrese v mnoha případech 2 třídy se střídavě v jedné a téže učebně vyučují. Konečně obec za dnešní finanční situace ani nové učebny zřídit nemůže.

Nař. rozhodnutím zamítlo min. škol. odvolání toto jako zákonem neodůvodněné, berouc v úvahu, že jest věcí (a to právem i povinností) st-lky, aby se postarala o vhodnou místnost k umístění povolené druhé třídy, a že nelze tudíž shledati, že by nař. výrokem zšr-y po této stránce bylo nezákonným způsobem dotčeno st-lčino subjektivní právo. Že by po právu existoval právní nárok na zavedení střídavého vyučování 2 tříd v téže učebně, stížnost netvrdí, z okolnosti pak, že se tak někde děje, nelze pro daný spor ničeho dovozovati.